

Lasten asiat erossa

Jos perheessä on alaikäisiä lapsia ja avoliitto tai avioliitto päättyy, täytyy sopia yhteisiä lapsia koskevista asioista. **Lapsen vanhemmat ovat ensisijaisesti vastuussa lastensa hyvinvoinnista ja heidän velvollisuutensa on turvata lapsen tasapainoinen kehitys myös perhetilanteen muuttuessa.** Vaikka vanhemmat kykenisivätkin sopimaan asioista riidattomasti, kannattaa sopimus vahvistuttaa lasten kotikunnan lastenvalvojalla, sillä vain siten se on lainvoimainen.

Lasten hyvinvoinnin ja tasapainoisen kehityksen turvaaminen

Avioeron yhteydessä sovittavat lapsia koskevat asiat

- Missä lapsi asuu / kumman vanhemman luona lapsi on kirjoilla
- Kuka/ketkä on/ovat lapsen huoltajia
- Tapaamisoikeuden järjestäminen
- Maksetaanko lapsesta elatusapua

Lapsia koskevat sopimukset erotilanteissa

Erotilanteessa ei ole pakko laatia kirjallisia sopimuksia. Jos vanhempi ei maksa täyttää sovittua elatusapua tai tapaamisoikeus ei toteudu sovittulla tavalla, ei suullisella sopimuksella kuitenkaan ole merkitystä. Sopimus on lainvoimainen, kun se on laadittu kirjallisesti lapsen asuinkunnan lastenvalvojalla tai kun lastenvalvoja on vahvistanut vanhempien keskenään tekemän sopimuksen.

Asianosaisia lasta koskevissa asioissa ovat lapsen vanhemmat.

Sopimusneuvottelut käydään vanhempien kesken ja lastenvalvojan tehtävänä on avustaa vanhempia sopimukseen pääsemisessä. Lastenvalvoja laatii asiakirjan. Lastenvalvoja pystyy vahvistamaan ainoastaan vanhempien yksimieliset sopimukset.

Lasten kuuleminen

Lasten asioista päättäminen on aikuisten vastuulla. Lasta kuullaan vain poikkeustilanteissa. **Lähtökohtana lasten asioita päätettäessä on lapsen etu.** Lasten mielipiteet voidaan ottaa huomioon.

Riitaisessa asiassa sosiaalityöntekijät kuulevat lasta käräjäoikeuden pyynnöstä. Lapsen mielipide selvitetään, jos se on lapsen ikään ja kehitystasoon nähden mahdollista.

Jos asioita ei saada ratkaistua sopuisasti

Sovinnon löytäminen on tärkeää ja lapsen edun mukaista. Sovintoa voidaan yrittää saada myös perheasioiden sovittelun* kautta. Viime kädessä lasta koskevat asiat ratkaistaan siinä käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä lapsella on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

Lasten asioiden asialista

Lapsen asuminen

- Lapsi voi asua virallisesti vain yhdessä paikassa.
- Erotilanteessa sovitaan lapsen virallinen osoite on.
- Tosiasiassa lapsi voi asua vaikka yhtä suuren osan ajasta molempien vanhempien luona.
- Vuoroviikkovanhemmuus = lapsi asuu vuoroviikoin vanhempiensa luona.

Lapsen huoltajuus

- Huollolla tarkoitetaan henkilökohtaisten asioiden hoitoa.
- Huoltajia ovat pääsääntöisesti lapsen vanhemmat.
- Huoltaja päättää lapsen kasvatuksesta, hoidosta, asuinpaikasta ja muista henkilökohtaisista asioista.
- Huoltajalla on tiedonsaantioikeus lasta koskevista asioista.
- Huoltaja toimii lapsen edunvalvojana taloudellisissa asioissa.

Yhteishuolto

Yhteishuollossa vanhemmat päättävät lapsen asioista yhdessä.

Yksinhuoltajuus

Lasta koskevat päätökset tekee yksin vain toinen vanhemmista.

Tapaamisoikeus

Tapaamisoikeus turvaa lapselle oikeutta pitää yhteyttä ja tavata vanhempaansa, jonka luona hän ei asu.

Lapsen elatusja elatusapu

- Lapsella on oikeus elatukseen.
- Elatusapu on rahasuma, jonka vanhempi kuukausittain maksaa vahvistetun sopimuksen tai käräjäoikeuden päätöksen perusteella huolehtiakseen lapsen elatuksesta osaltaan.
- Toinen vanhempi maksaa elatusapua sille vanhemmalle, jonka kanssa lapsi asuu.